

CELINY

Z PRAVODAJ 3/2023 SPOLEČNOSTI SBĚRATELŮ CELIN

MĚNOVÁ REFORMA

Do dnešního čísla zpravodaje jsem z archivu vybral tři zajímavě použité dopisnice s natištěnou známkou 1,50Kčs hnědá Prezident K.Gottwald.

Ukázka první. Zcela mimořádné použití jednoduché dopisnice CDV 109 z října 1952 s natištěnou známkou 1,50 hnědá Prezident K.Gottwald (IV) v době probíhající měnové reformy letecky do USA. Doplňková frankatura 78,50 Kč. Odesláno z 6.VI.1953 z Prahy 11.

POZVÁNKA

na podzimní LXXII. setkání Společnosti sběratelů celin
při SČF,
která se bude konat

21. října. 2023

od 9,00 do 12,00 hod.

ve Vodárenské věži, Na Výšinách 1, Praha 7 - Letná

Program setkání:

- prezenze účastníků od 9,00 do 9,30 hod.
- informace SSC a SČF
- diskuse
- přednáška „ Ing. Miloslava Marčana: „Okresní razítka pošt na Slovensku a Podkarpatské Rusi po roce 1918“
- diskuse k přednášce (dotazy, připomínky, popř. doplnění)
- výdej vydražených položek z 59. PAC a PH a prodej nevydražených položek (ing. M. Černík)
- burza (koupě, prodej, výměna) sběratelských materiálů

K hojně účasti Vás zve

Vedení SSC

Hosté jsou vítáni.

ČSR

Druhá ukázka je CDV 94 zaslaná letecky do Francie, doplňková frankatura 1,50Kčs za dopisnici do zahraničí + 1Kčs letecký příplatek. Přesná frankatura.

A třetí. Zajímavé použití jednoduché dopisnice CDV 109 z října 1952 s natištěnou známkou 1,50 hnědá Prezident K.Gottwald (IV) po době platnosti. Odesláno z 22.VIII.1953 z Nového Bydžova do Prahy. Zde zatíženo doplatným 10+50h, pro doplatné nepřijato, vyproštěno, vráceno do Nového Bydžova. Zde opět zatíženo doplatným 3x 20h.

RAKOUSKO DOPLATNÉ NA OBÁLCE 1867

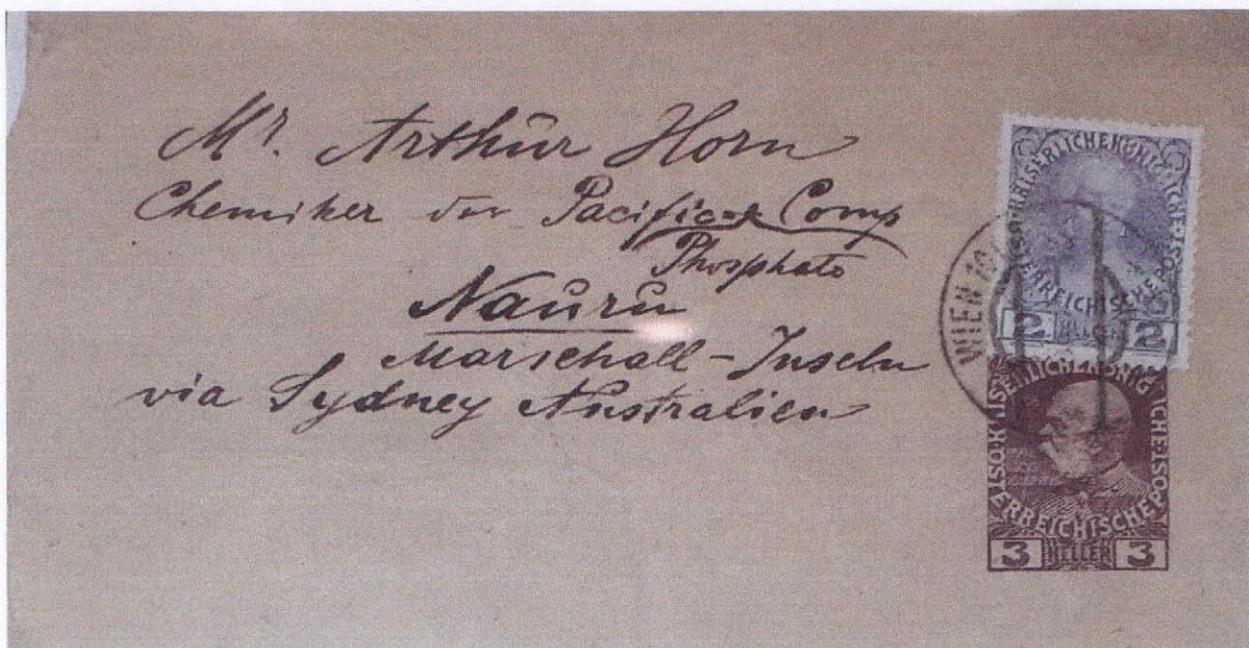
Celinová obálka s natištěnou známkou 5kr vydání 1867 patří k nejběžnějším rakouským celinovým obálkám, ale ty zatížené dopltným, to už je jiná liga. Na obrázcích jsou obě strany obálky zaslané z Baden (Wien) do Paříže a následně dosláno do Švýcarska. Na obálce je několik záznamů o dopltném, bohužel mé znalosti na jejich objasnění nestačí. Není mezi námi kolega, který by mi pomohl. Děkuji JK

RAKOUSKO NOVINOVÉ PÁSKY

V srpnu se mi podařilo získat dvě zcela vyjimečné destinace použití novinových pásek. První do sbírky, druhou pouze v kopii do archivu.

Novinová páska MiS.3b vydání 1883/7 s natištěnou známkou 2kr Orlice hnědá/černá s doplňkovou frankaturou 3kr Orlice. Odesláno z vlakové pošty No 32 24.12.1889. na Filipíny, do města Iloilo. Pravděpodobně nedostatečně vyplaceno. Černý otisk T, rukopisně vínově 2½ ct . Bez příchozího i průchozích razítek.

Novinová páska MiS.8a vydání 1908 s natištěnou známkou 3h FJI Jubilejní vínová s doplňkovou frankaturou 2h Jubilejní 1908. Odesláno z pošty WIEN 101 24.12.1889. na ostrov Nauru v Maršalových ostrovech.

CELINY A POŠTOVNÍ HISTORIE

Při doplňování sbírky mě nový kousek vždy potěší, pokud lze zařadit do „více sbírek“, je radost o to větší. Dnes dvě ukázky kde o svoji přízeň „svedly boj“ rakouské celiny a poštovní historie Krkonoš a Podkrkonoší.

První ukázka je rakouská zálepka MiK 9 z roku 1883 s natištěnou známkou Orlice 5kr červená, papír tmavošedý s doplňkovou frankaturou 3x 5 kr Orlice zaslaná z Dvora Králové nad Labem vnitrostátně expres do Frýdlantu. U této položky zatím váhám.

Druhá ukázka je rakouská dopisnice MiP 130 z roku 1900 s natištěnou známkou FJI Dvevní rám 5h modrozelená zaslaná ze Sněžky mezistátně do Berlína. Jakákoliv jiná zásilka než pohled je z naší nejvyšší hory vzácná. Takže v tomto případě vyhrává PH.

DOPISNICE UČEBNÍ POMŮCKY

První ukázka je dopisnice vydaná pravděpodobně před rokem 1907, na následující emisi celin zmizely jakékoliv texty. Vydáno „ Náklad a sklad v knihkupectví a nakl. Jos. Pikharta v Kroměříži – Tiskopis č 1. Dopisnice byla použita nevyplaceně 16.II.1918 v Plzni, zasláno do Vídně, zde zatíženo doplatným v dvojnásobné výši.

Druhá ukázka je dopisnice vydaná v letech 1916-18, podle orámování – shodné s dopisnicí 8h FJI MiP.229 nebo Karel MiP.233. TD Nr.3a. Sieglis Schuldrucksorten-Verlag, Reichenberg i. B. „Dopisnice byla použita nevyplaceně 28.I.1920 v Benešově nad Ploučnicí, zasláno do Mnichova. Zajímavostí je použití známky Hradčany se soukromým průpichem.

MONTE NEGRO ČERNÁ HORA 1878-1916

V období raného středověku se na území dnešní Černé Hory nacházela tři knížectví: Duklja, které zhruba odpovídá jižní polovině, Travunia na západě a vlastní Rascia na severu. Ve 14. a 15. století vzniklo knížectví Zeta. Od konce 14. století do konce 18. století byly velké části jižní Černé Hory pod vládou Benátské republiky a byly začleněny do Benátské Albánie. Název Černá Hora byl poprvé použit pro označení země na konci 15. století. Poté, co se dostala pod nadvládu Osmanské říše, získala Černá Hora v roce 1696 pod vládou dynastie Petrovićů-Njegošů částečnou samostatnost, nejprve jako teokracie a později jako světské knížectví. Nezávislost Černé Hory byla uznána velmocemi na Berlínském kongresu v roce 1878. V roce 1910 se země stala královstvím. Po první světové válce se království stalo součástí Jugoslávie. Po rozpadu Jugoslávie vyhlásily republiky Srbsko a Černá Hora společně federaci. Po referendu o nezávislosti, které se konalo v květnu 2006, 3. června 2006 vyhlásila Černá Hora nezávislost a konfederace zanikla.

Celiny v samostatné Černé Hoře začaly vycházet v roce 1893, poslední vydání před okupací Rakousko-Uherskem za I. světové války vyšly v roce 1913.

Doporučená literatura:

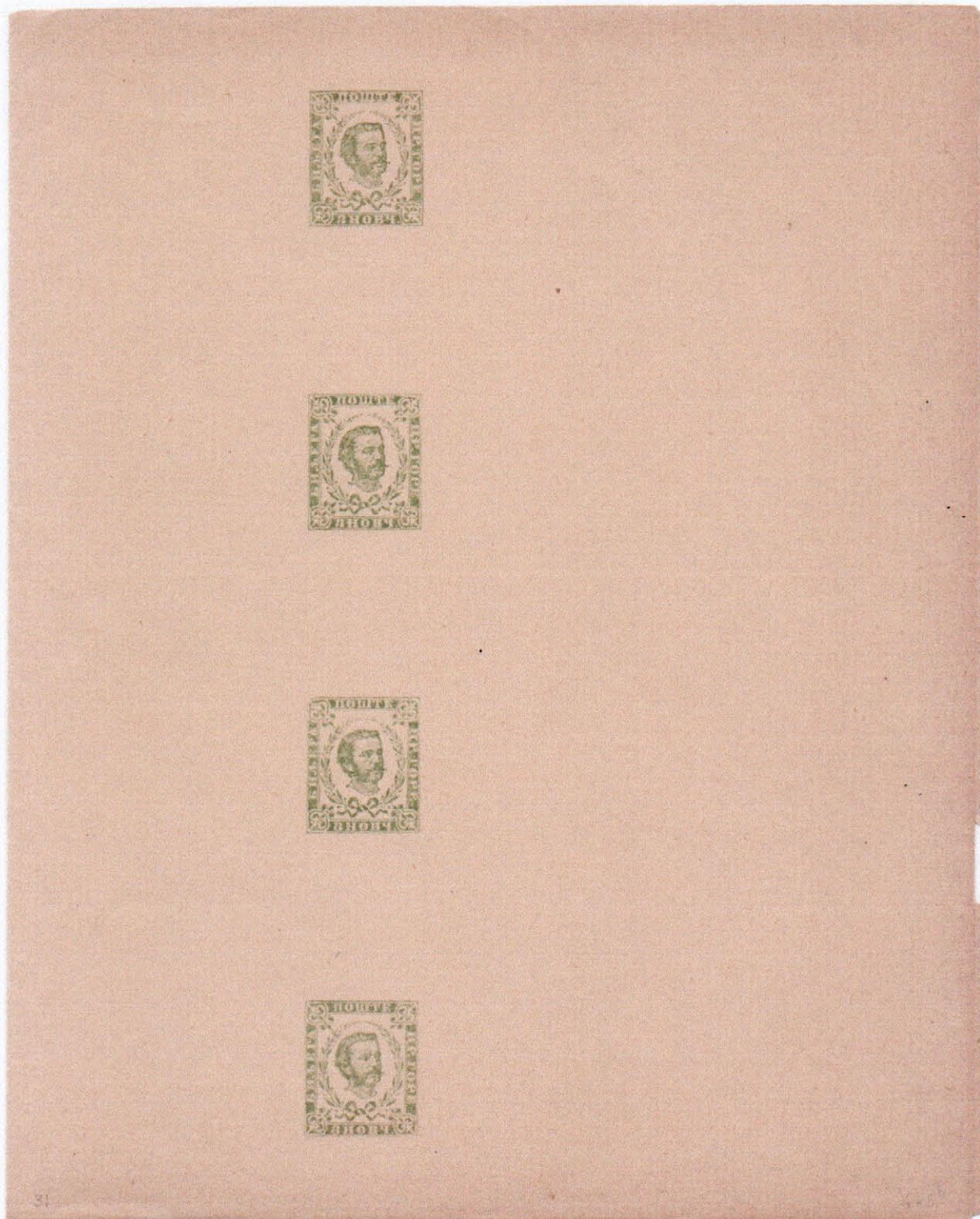
Filatelistické Příručky č.4 ČERNÁ HORA - V. Musil, J. Vomela, SČF 1988

Filatelistické Příručky č.9 ČERNÁ HORA – CELINY H. Ondrášek, SČF 1988

Dějiny ČERNÉ HORY, F. ŠÍSTEK, NLN 2017

Na prvním obrázku je obálka (MiU 15) vydání 1907 s natištěnou známkou 25para modrá Kníže Nikola v čepici, obálka rozměr 150x129mm, papír semišový. Doplňková frankatura 5x 1para + 5x 2para + 5para, zasláno doporučeně 13.VII.1907 z Cetinje do Františkových lázní. Celina i známky znehodnoceny dvojjazyčným můstkovým razítkem (typ M1) ve fialové barvě.

Na druhém obrázku je tiskový list novinových pásek (MiS 5b) vydání 1897 s natištěnou známkou 3 novčiců žlutozelená Kníže Nikola ve vavřínovém věnci, rozměr tiskového listu 337x208mm, papír semišový, rýhovaný.

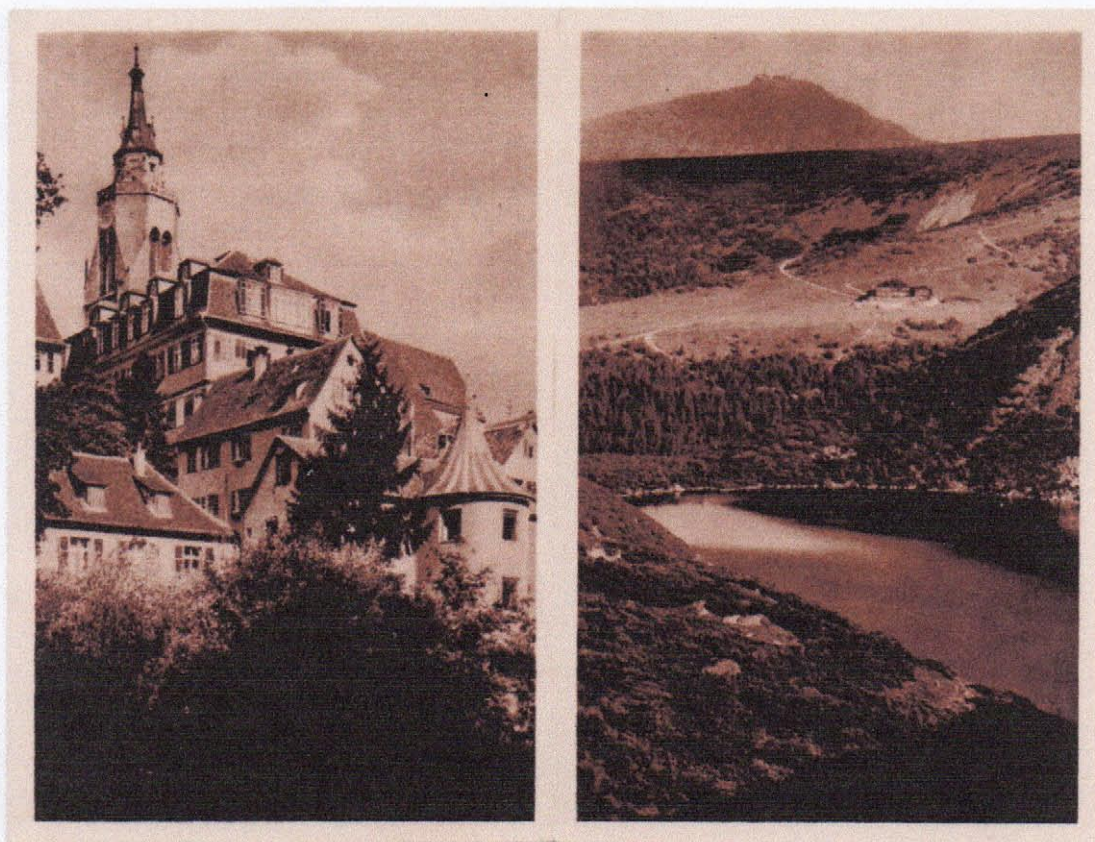
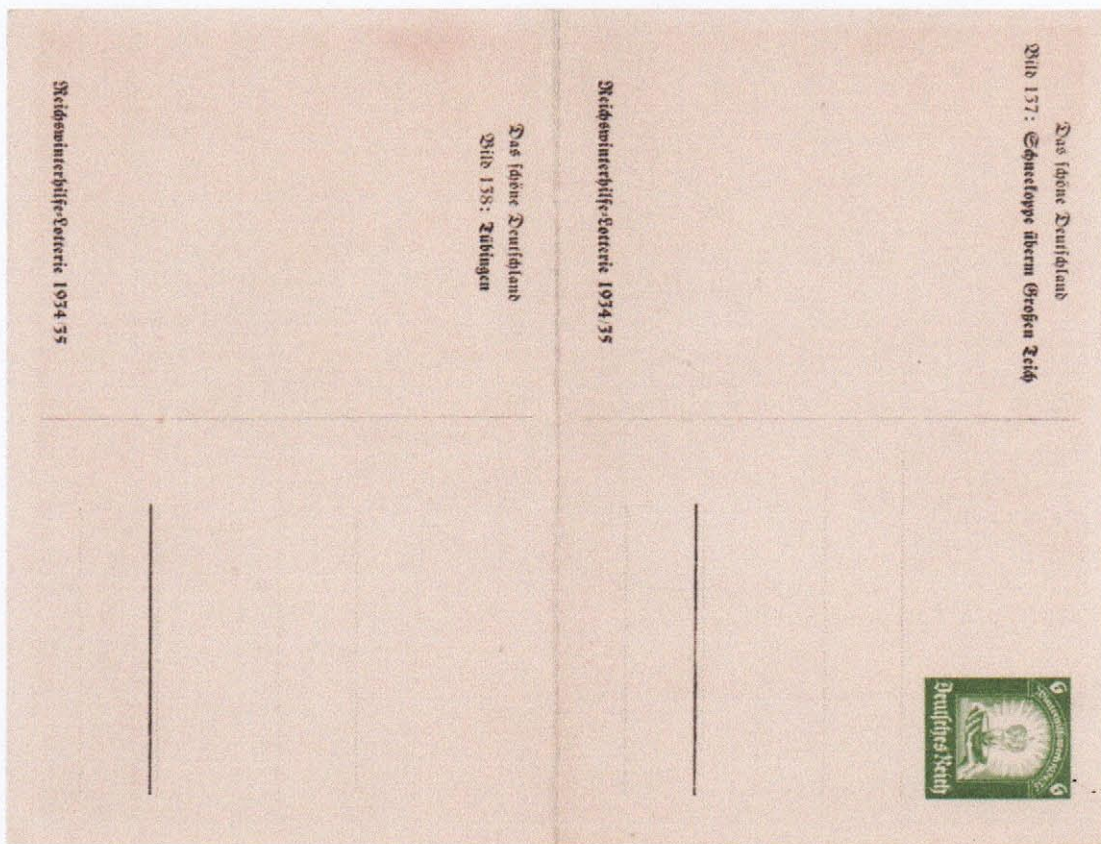

Na třetím obrázku je odpovědní dopisnice (MiP 34) vydání 1913 s natištěnou známkou 5para žlutozelená Kníže Nikola v kruhovém madailonu, dopisnice rozměr 143x91mm, papír semišový. Doplnková frankatura 10+15para, zasláno doporučeně 3.VII.1913 z Baru do Vídně.

Na posledním čtvrtém obrázku je zálepka (MiK 16) vydání 1913 s natištěnou známkou 25para modrá Kníže Nikola v kruhovém madailonu, rozměr včetně okrajů 140x84mm, papír šedivý. Doplnková frankatura 5+20para, zasláno doporučeně 3.VII.1913 z Baru do Vídně.

NĚMECKO SNĚŽKA II

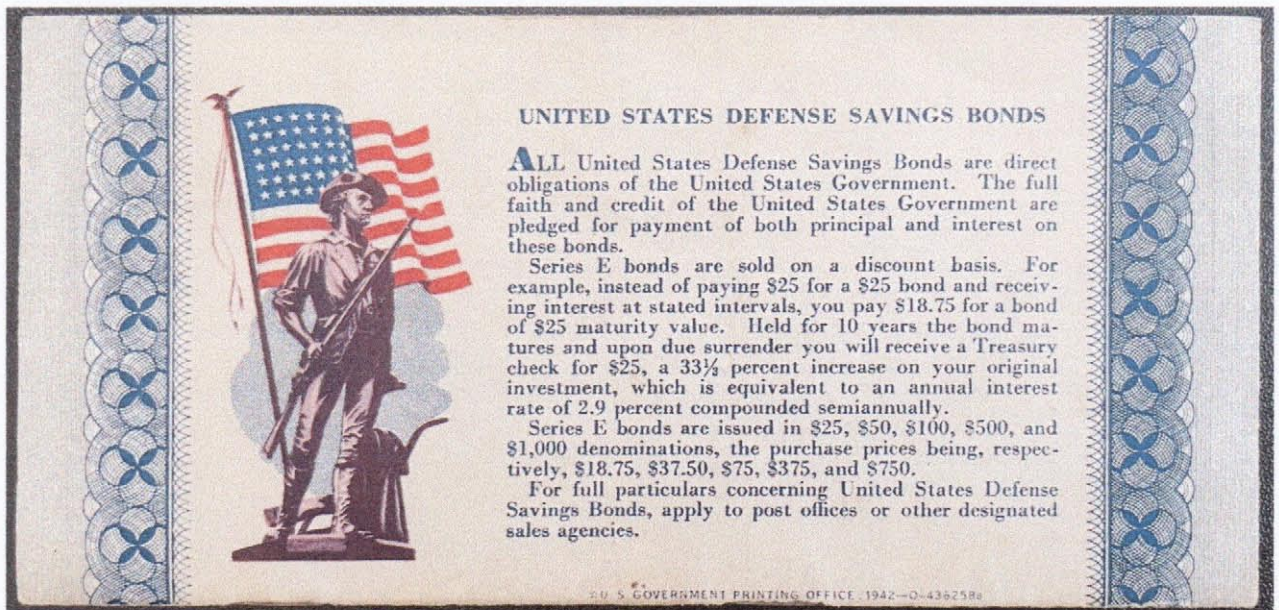
V prosinci se na mě usmálo štěstí a získal jsem další německou celinovou dopisnici MiP254 Loterie Říšské zimní pomoci 1934/35 s natištěnou známku 6Pf zelená – pár č.137 Pohled na Sněžku přes Velký rybník (dnes Wielki Staw, Polsko) a č.138 Tübingen.

JK

SPOŘENKA (LÍSTEK ÚSPORNÝ)

Když jsem před cca 33 lety začal sbírat celiny starého Rakouska, zajímali mě především ty speciální – výběrky, poukázky, podatky a snad nejvíce spořenky. Ty sbírám dodnes studijně, sbírku doplňuji i formuláři se vztahem k Poštovní spořitelně (vkladní knížky, rentové knížky, složenky...). A nejen rakouské, do sbírky zařadím i kusy z celého světa – celinové z Japonska, Bosny, Uherska, necelinové z Egypta či Belgie.....

Takto jsem začal svůj článek uveřejňený ve zpravodaji Celiny 4/2022. Náš kolega ing.M.Příkazský z Brna mě navedl na další stopu. Tentokráte necelinovou spořenku z USA. Otiskuji všechny strany tohoto zajímavého formuláře. JK

THIS IS YOUR Ten-Cent Defense Stamp Album. Fill it with 187 Ten-Cent Defense Stamps. Add 5c in coin, and it will have a value of \$18.75. Exchange it at the post office for a Defense Savings Bond which, after 10 years, will be worth \$25. Then start filling another Defense Stamp Album.

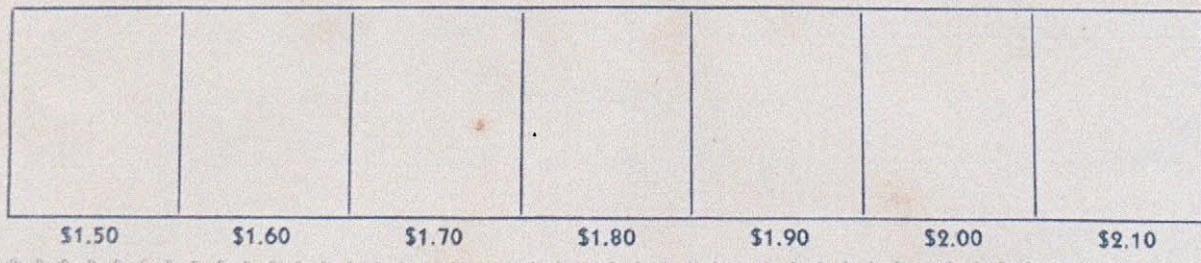
Defense Stamps are sold in five denominations—10c, 25c, 50c, \$1, and \$5. With your first purchase of any Defense Stamp, you are entitled to receive, free of charge, an Album for mounting that kind of Stamp.

Mount none but 10c Defense Stamps in this Album. Be sure to affix Stamps securely.

AS YOU FILL this Album with Defense Stamps it will rapidly grow in value and should be guarded against theft or loss. A precaution is to carry your Album in a self-addressed stamped envelope, with a written request on the envelope to return to you if found.

This Album is the property of—

Name *John D. Knox*
 Address *2235 Ave. E*
 City *Beaumont* State *Texas*

...malý doplněk k novinovým páskám Rakouska

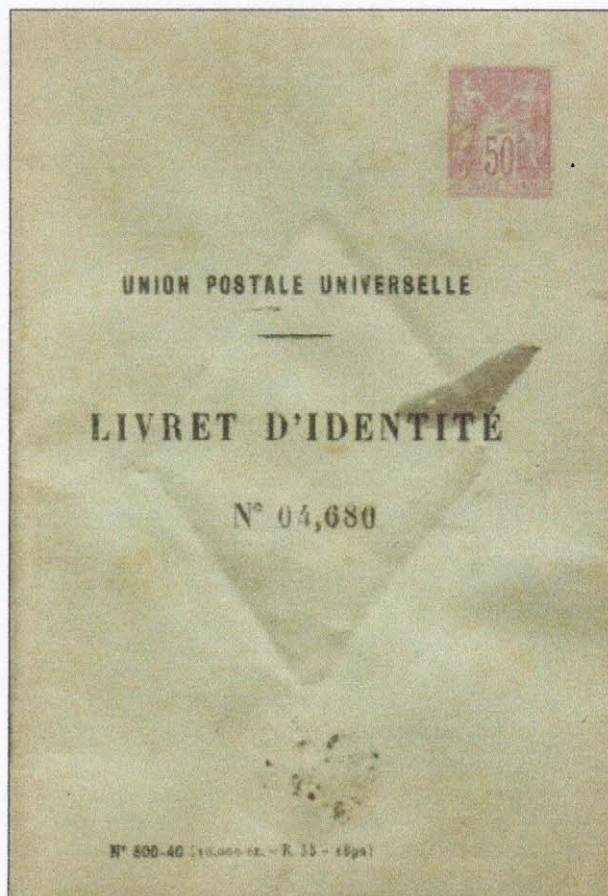

Rakouská novinová páská vydání 1892 MiS 5 s natištěnou známkou FJI Dvevní rám 2kr hnědá s „doplňkovou frankaturou“ známkou Velké Británie 1/2p Král Eduard VII, zasláno do Švýcarska. Zajímavé zpestření sbírky...

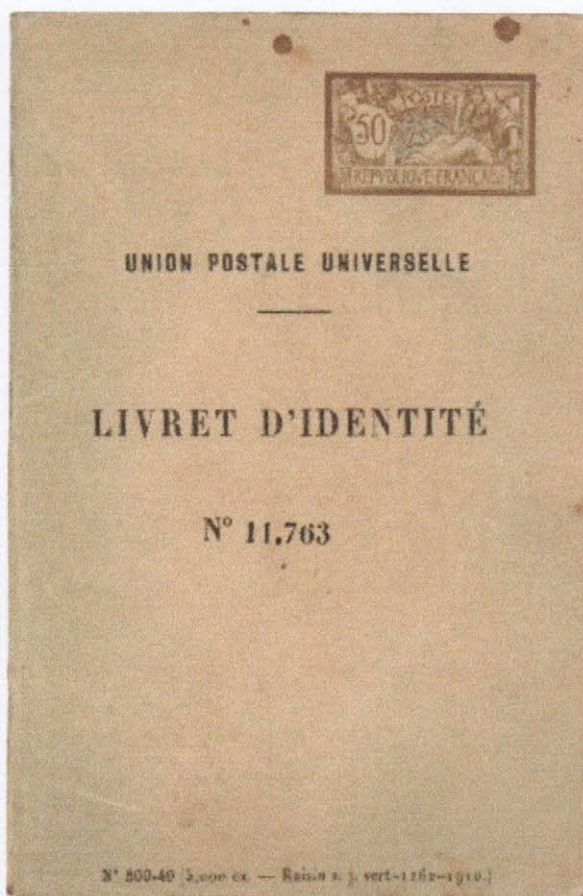
FRANCIE

Poštovní průkazní knížky jako poštovní celiny

Při vyhledávání informací o poštovních průkazních dokladech, které jsem potřeboval do úvodu článku o Poštovních průkazních dokladech používaných na území Československa v letech 1907 - 50 (Filatelie č.8/2023), jsem získal informace, týkající se počátků vzniku tohoto druhu poštovních dokladů, které sahají až do roku 1873. Tehdy byl v Itálii jako v první zemi zaveden dne 2. června 1873 Poštovní identifikační průkaz, ze kterého se měl při každém úkonu (jednalo se především o doručování doporučených zásilek a peněžních poukázek) vytrhávat kupon, který si pošta ukládala jako doklad. Na základě zkušeností z Itálie pak vytvořila Světová poštovní unie (UPU) na svém III.Kongresu, který se konal 21. března 1885 v Lisabonu podmínky pro zavedení poštovních identifikačních knížek ve všech členských zemích a současně byla také uzavřena Úmluva o zavedení identifikačních knížek v poštovním styku mezinárodním. Na následujícím IV. Kongresu UPU který se konal v roce 1891 ve Vídni (dále V. kongresu ve Washingtonu 1897 a VI. kongresu v Římě 1906), byla tato Úmluva o identifikačních knížkách pokaždé obnovena. Ve Francii díky tomu vydala poštovní správa v roce 1892, pod patronací Světové poštovní unie UPU, číslované poštovní identifikační knížky, které poštovní úřady na vyžádání vystavovaly za poplatek 50 centimů. Tento poplatek byl zúčtován na obalu

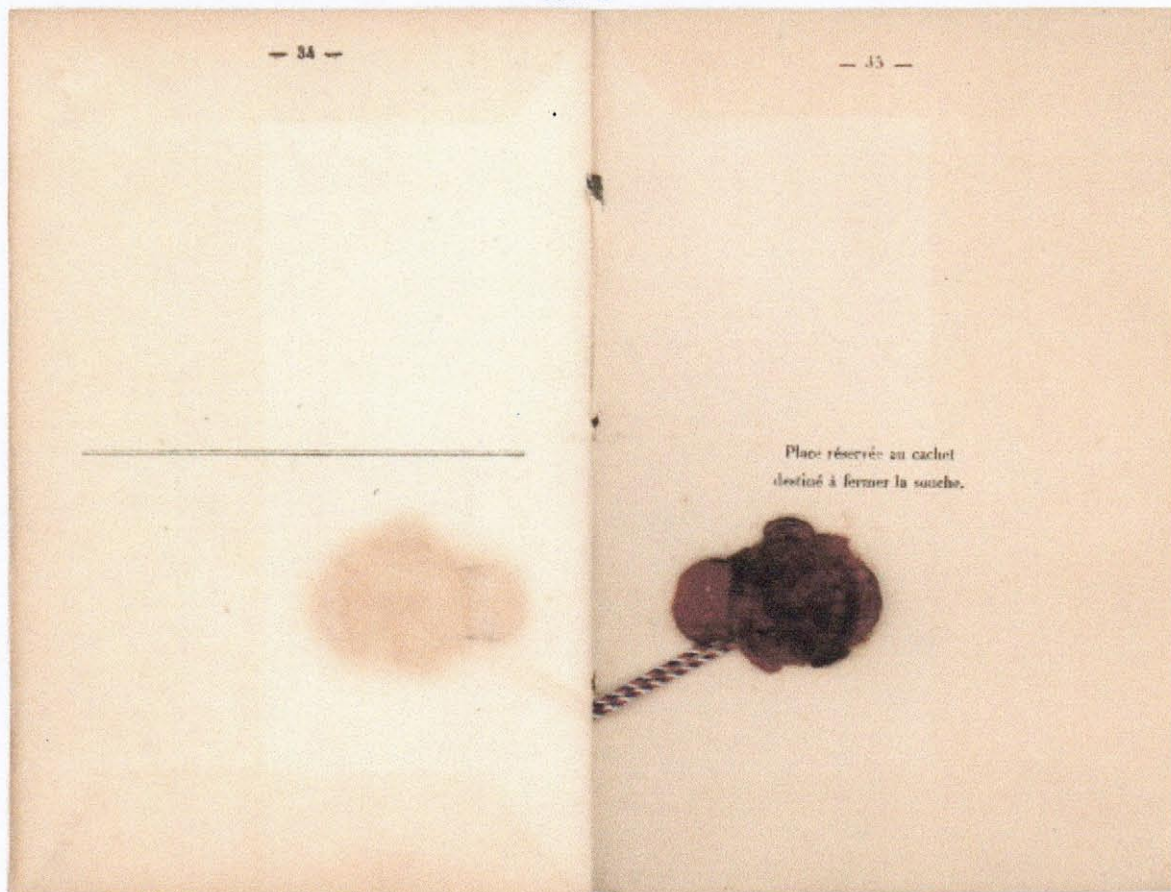
obr.1

obr. 2

obr. 3

obr. 4

natištěnou 50 centimovou známkou, takže identifikační knížka byla vlastně poštovní celinou.

Na obrázku č. 1 je vyobrazena tato identifikační knížka z roku 1892 číslo 04.680 s vytištěnou známkou 50 c na jejím obalu. Na obrázku č. 2 je vyobrazena identifikační knížka č. 11.763, vystavená v Paříži 15. února 1920 s platností 3 roky, která platila v zemích, které uzavřely Úmluvu o identifikačních knížkách. Na obr. 3 a 4 je vidět, jak vypadala tato knížka uvnitř. Na str.3 jsou v ní uvedeny země, které tuto poštovní průkazní knížku jako průkazní doklad vzájemně uznávaly. Jednalo se o tyto země: Republika Argentina, Bulharsko, Chile, Egypt, Francie a Alžír, Itálie, Luxemburg, Mexiko, Portugalsko a portugalské kolonie, Rumunsko, Švýcarsko, Tunis, Turecko a Venezuela. Tato knížka byla vystavena také za poplatek 50 c, který byl opět zúčtován známkou vytištěnou na jejím obalu. Jedná se tedy o neobvyklé a vzácné případy mezinárodně uznávaných poštovních celin.

M.Prikazsky
m.prikazsky@volny.cz

ODPOVĚDNÍ POUKÁZKA

Telegrafní služba, na našem území za svou stošedesátiletou historii, vytvořila nepřeborné množství různých tiskopisů. Některých se dochovalo poměrně hodně, některých je méně, u některých by se dalo snad hovořit i o poměrně vzácném výskytu. Za jeden z těch poměrně vzácných bych považoval vyobrazenou poukázku k bezplatnému, předplacenému, odeslání telegramu z roku 1878, která byla vystavena v Opavě (Troppau). Na rubové straně žádný text není a tak zřejmě k využití nedošlo. Kdesi uložená se tak dochovala do dnešních dnů.

Za celou dobu svého sběratelského snažení jsem se nesetkal s exemplářem poukázky k bezplatnému podání telegramu, který by byl využit ke svému účelu, tedy jako podací formulář. Dochovaných telegramů zaslanými s druhovou značkou RP, případně RPD, tedy „odpověď zaplacená“, je poměrně hodně. Telegram nebyl nikdy příliš levnou záležitostí (v porovnání s normální listovní službou) a tak, pokud jsme chtěli mít jistotu telegrafické odpovědi, tak se tato služba poměrně hojně využívala. Byl tak doručen s obdobnou poukázkou a ta byla zřejmě téměř vždy použita. Tím však zpravidla její sběratelská dosažitelnost končila. V případě využití jistě zůstala nějaký čas u telegrafního úřadu a po nějaké době byla skartovaná.

Závěrem tedy výzva. Je někomu ze sběratelů známá jakákoli poukázka využitá k odeslání telegramu ?

Telegram@post.cz

Eing. Reg. Nr. 110

Anweisung,

gültig auf 6 Wochen

Zur unentgeltlichen Aufgabe einer frankirten Antwortdepesche

bis zum 20 Wörten und dem Gebührentrage von fl. 50 kr. österr. Währ.
auf das Telegramm Nr. 121 aus Östlich vom 21/7 1878

K. K. Telegraphen-Station **TRUPPAU** am 31/7 1878

Y. Linn

Zur Nachricht.

Diese Anweisung ist erstattet zum Nutzen der über die Autocalligraphie auf der Rückseite zu lesen oder bei Aufgabe der auf einem anderen Blättchen ausgefertigten Antwort an jene Station, welche dieselbe ausgehändigt hat, zurückzugeben.
Enthält die Antwort neue Worte, als laut der gesetzlichen Anweisung frankirt werden sind, so ist die entfallende Molekülgebühr nachzuwahlen. Die Molekülgebühr muss, wenn die Antwort in eine europäische Telegraphen-Adress-Station gerichtet ist, mittels Marken entrichtet werden. Wenn die Antwort nach einer außereuropäischen Telegraphen-Adress-Station bestimmt ist, so ist die Molekülgebühr bar zu bezahlen.

Ist die Thase geringer, so kann der Uberschuss bei der Aufgabe der Antwort bar in Empfang genommen werden.
Auf Verlangen und der neuen Betrag gegen Rücklieferung dieses Blättches auszuhändigen. Als Quittung genügt die Unterschrift des Adressaten neben dem Worte „erhalten.“
Voreinget der Antwort die Anwarts oder Bestätigung dieser Anweisung, so muss derselbe in die oben bezeichnete Telegraphen-Station zurückbegeben werden. Der Aufgeber wird hiervon durch eine Dienstdepesche, welche die Stelle der frankirten Antwort enthält, in Kenntnis gesetzt.

Laut unentgeltlicher Rechnung sind zu erhalten: fl. kr.
Von Aufgeber erhalten frankirt fl. kr.
Somit sind auszuzahlen fl. kr.

Erhalten:

Raum

zum Aufkleben der
Telegraphenscheine.

Zur Nachricht.

Bei Depeschen nach europäischen
Telegraphen-Stationen sind die Ge-
bühren für Telegraphierung, Collation-
rung, frankirte Antworten, Empfangs-
zettel und Verbriefung mittelst
Telegraphenscheine zu bezahlen.

Die Gebühren für Depeschen nach
europäischen Stationen sind hier
zu bezahlen.

Die Depeschen müssen deutlich ge-
schrieben sein und in der Adresse alle
jene Angaben enthalten, welche nöthig
sind, um den Adressaten schnell und
sicher auffinden zu können. Wenn der
Wohndort unbekannt, keine Post- oder
bedeutendere Stadt ist, so muss in der
Adresse auch das Land, in welchem
dieser Ort liegt, angegeben werden.

Für Nachrichten, welche durch Ver-
trag, Versicherung oder Verspätung
der Depeschen entstehen könnten, über-
nimmt die Telegraphenverwaltung keine
wie immer gesetzte Verantwortung.

Nähere Angaben über die Aufge-
bung, Bezeichnung und Taxierung
telegraphischer Correspondenzen sind
aus der Telegraphenordnung und
Tarifzusammensetzung zu ersehen,
welche bei den Telegraphen-Stationen
zur Einsicht sind. Zum Verkauf auf
Lager.

Adresse des Aufgebers

Vom Aufgeber gewünschte Instruirung

(ausfüllen)

Dep. Register-Nr. _____

Exident. Nr. _____

Vom Aufgeber gewünschte Instruirung

Telegraphen-
Gebühren

Neben-Gebühren

Schwiebe

einges-
nommen
durch

Frankirte Antwortdepesche

Nr. _____

von _____

Classe _____

von _____

U. _____

M. _____

einges-
nommen
durch

Vom Aufgeber gewünschte Instruirung

Telegraphen-
Gebühren

Neben-Gebühren

Schwiebe

einges-
nommen
durch

Empfunden des _____

187 _____

Uhr _____

an _____

auf Lig _____

durch _____

FORMULÁŘE

Formulář: Telegramm – Telegram
 Jazyková mutace: německo-česká
 TD: 778 B (IV-1940)
 Rozměr :

Tisk: oboustranný červený
 Papír: krémový

3740-14-60 *302678* *30* *24.VII.1941* *1452*

Bulharsko **302678**

Auf Vollständigkeit geprüft.

geprüft.

Pragobanka **Sofia**

Erstellet Akkreditiv 3835 Ihre 2904 Reichsmark 10400
Gunsten Genossenschaft der Winzer Sofia unwiderruflich
Augustende sonstige Bedingungen unverändert

Gezeichnet: Dr. r. Čermák

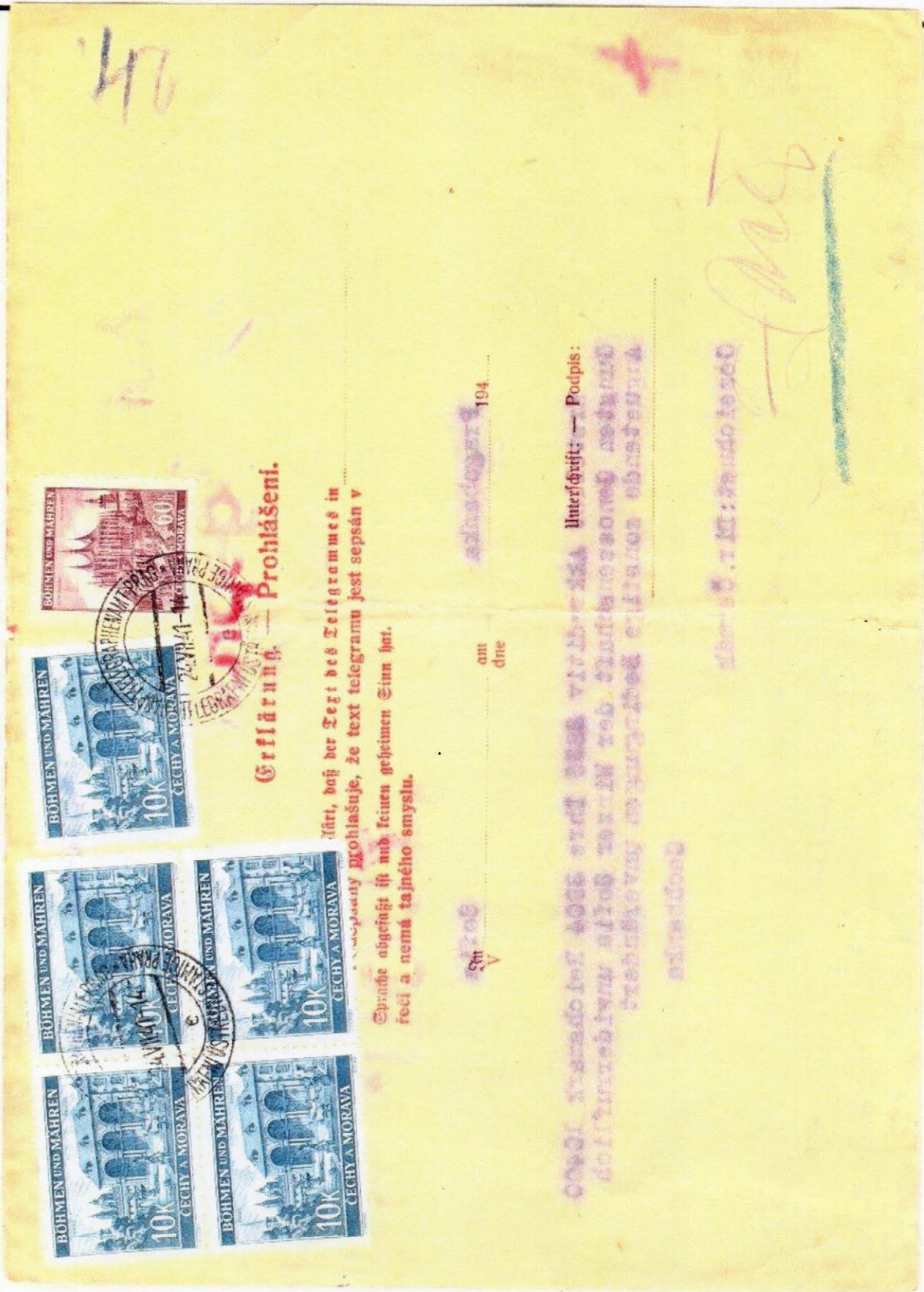
ABSENDER: BÖHMISCH-MÄHRISCHE BANK
ZENTRALE PRAG II, DEUTSCHERENSTRASSE 2A

Pragobanka **Sofia**

Erstellet Akkreditiv 3835 Ihre 2904 Reichsmark 10400
Gunsten Genossenschaft der Winzer Sofia unwiderruflich
Augustende sonstige Bedingungen unverändert

Gezeichnet: Dr. r. Čermák

ABSENDER: BÖHMISCH-MÄHRISCHE BANK
ZENTRALE PRAG II, DEUTSCHERENSTRASSE 2A

Mimořádný doklad známkami vyplaceného telegramu z roku 1941 zasláného do Bulharska. Všechny náležitosti.

Formulář: Poplatkový lístok

TD: Tlačivo 416 (III.-43) Št.K.M.

Rozměr: 150x105 mm

Tisk: černý

Papír: bílý

Jazyková mutace: slovenská

Poplatkový lístok

Vydávky

	Ks	h
Clo podľa preukazu colných výdavkov č.....		
Puncovné a pod		
Dobierka		
Cudzie doplatné		
Doplatné		
Vyclievací poplatok		
Štatistický poplatok		
Doručné (návestné)		
Úložné		
Úhrn		

Vyclievací úrad

Tlačivo 416 (III.43.) Št. K. B.

REGISTREDD LETTER.

THIS LETTER MUST BE GIVEN TO AN OFFICER OF POST OFFICE TO BE REGISTERED, AND A RECEIPT OBTAINED FOR IT.

THE ADDRESS MUST BE WRITTEN ON THIS SIDE

Pan Ing. Ján HRADSKÝ
KOSICE
MODLITEBNA 12,
40007
CZECHOSLOVAKIA

5K HRS

Registration Fee.....d. paid (See note on back)

LONDON, W.C.
R No 7765

Bez

Trochu mě překvapilo použití tohoto formuláře vydaného za Slovenského Štátu ještě v listopadu roku 1946

SBÍRKA NADE VŠE

Z KONÍČKŮ SE STÁVÁ POSEDLOST A RODINY TRPÍ.....

Poštovní známky, mince, ubrousky, staré panenky, hodiny...

Předměty sběratelských vášní jsou různé. Záliby a koníčky jsou zdraví prospěšné, mnohdy obdivuhodné. Zpravidla ovšem jen v očích těch, kterých se netýkají. Rodiny vášnivých sběratelů mnohdy trpí....

Příbuzní osmaosmdesátiletého Jiřího nedávno rozhodli, že na jeho chatě udělají generální úklid. Jiří tam léta žije sám, od dubna do října, pouze zimní měsíce tráví ve svém malém bytě v Ostravě. „Bylo nám jasné, že strejda tam bude mít přeplněno, protože doma má taky, ale to, co jsme viděli, nás šokovalo,“ říká Jiřího neteř, jeho nejbližší příbuzná. „Strýc je samostatný, na svůj věk v perfektní kondici, ale odmítá si připustit, že je občas dobré něco vyhodit. Takže má na chatě lovecké trofeje a různé předměty související s myslivostí, které nashromáždil od svých osmnácti let. Býval vášnivý myslivec, takže jsou tam vycpaniny, lebky, knížky s mysliveckou tematikou, věci, o kterých vůbec netuším, k čemu slouží. Vše je pokryté vrstvou špíny, prachu, on si v tom vesele vegetí. Když jsme mu s dcerou chtěly uklidit, naštvál se. On to, v čem žije, považuje za normální. Já vím, je to jeho život, ale tam už jde o zdraví, je tam plíseň, housenky,“ vypráví neteř.

Stává se, že se koníček stane takovou vášní, že v životě toho, koho pohltil, zaujme důležitější postavení než jeho rodina, blízcí. Svě vědí mnohé manželky nadšených sběratelů. „Celý život jsem nenáviděla manželovy známky. Pořád jezdil na setkání filatelistů, seděl a koukal do svých alb. Víím, že do nich vrážel peníze, zatímco já škudliila na to, abych mohla něco pěkného koupit dcerám,“ vypráví pětasedmdesátiletá Irena. „Když muž zemřel, tak první, co jsme s holkama udělaly, bylo, že jsme prodaly jeho alba. Dostaly jsme několik desítek tisíc, vlastně ani nevím, zda bychom nezískaly víc, kdybychom se o hodnotu víc zajímaly, ale my se jich prostě chtěly zbavit. Hned jsme si zajely k moři. Víím, že někdo řekne, že jsem neměla pro koníček manžela pochopení, že jsem sobecká. Ale on se opravdu choval, jako by byla filatelie důležitější než jeho rodina,“ tvrdí.

Když jde o sběratelství, tedy zájem o předměty, které mají určitou hodnotu, význam, nějak spolu souvisejí, výsledkem mnohdy bývá cenná či zajímavá sbírka a její majitel má mezi lidmi se stejným koníčkem vážené postavení. Často se jedná o společenství sběratelů, která tvoří až jakési sekty, jimž jejich příbuzní a okolí vůbec nerozumí. Existuje ale ještě jedna forma sběratelství a té se říká hromadění. To pak jde o sbírání věcí, které spolu mnohdy vůbec nesouvisí.

„Hromadit lze cokoli, papíry, nádoby, přístroje, sošky, ale posbíranou veteš nebo potraviny, které se skladováním kazí. Za sbíráním některých předmětů jako by stála filozofie: Já víím, že je to k ničemu, ale já počkám, až to k něčemu bude,“ uvedl psychiatr Radkin Honzák. Takové lidi označuje za pacienty: „Jsou to opravdu nemocní lidé – nejsou schopni rozhodnout co vyhodit, tím méně se k tomu odhodlat.“

Existuje pořekadlo, že normální sběratel neexistuje. Jsou lidé, kteří si myslí, že každý, kdo propadne vášni něco sbírat, je tak trochu postižený. To je samozřejmě přehnané tvrzení. Mnozí lidé, například právě filatelisté či sběratelé obrazů, dokážou za život vybudovat cenné, úctyhodné sbírky a mají velmi dobře promyšleno, který kousek do nich potřebují získat, aby jejich cena ještě stoupla. A to pak rodinní příslušníci jásají,

když nějakou takovou sbírku zdědí, to pak přestávají vnuci hrdovat, že si jich dědeček nevšimal, protože pořád jen chodil na filatelistické burzy.

Nicméně, ve většině rodin, v nichž někdo nějaké podobě sběratelství propadl, čas od času zazní něco ve smyslu: on se už úplně zbláznil.

Ostatně, už Karel Čapek napsal: „Normální člověk se obyčejně vyživuje jistým víceméně tichým šílenstvím, kterému se říká koníček.“

Sběratelské vášni častěji propadají muži než ženy. Psychologové to vysvětlují tím, že muži údajně mají radši své věci pod kontrolou a taková sbírka je pro ně něco, co mohou tvořit, zdokonalovat, pevně jí vládnout. Což ovšem neznamená, že dámy sběratelky nejsou, naopak.

„Naše maminka propadla asi před čtyřiceti lety sbírání ubrousků. Nikdo z rodiny nechápal, co má za smysl hromadit potištěné papíry nebo vyšíváné hadříky. Ale ona byla opravdu šťastná, když jsme jí nějaké nové přinesli. Jak se pak začalo cestovat pro roce 1989, vozila ubrousky ze zahraničí, z restaurací, z hotelů. My se jí smáli. Když zemřela a likvidovali jsme její věci, bylo mi líto její sbírku vyhodit, tak jsem si ji vzala a přiznávám, že když někde nějaký pěkný ubrousek vidím, přidám ho tam a říkám si, že by máma měla radost,“ vypráví dvaadesátiletá Lenka.

Říká se, že sběratelé jsou vlastně šťastní a spokojení lidé, protože mají svůj svět, před kterým mohou utíkat před nepříjemnostmi světa skutečného. Mnozí si tak vytvořili svůj zvláštní prostor už mnohem dříve, než začal existovat současný svět virtuální, do něhož se nyní lidé běžně uchylují.

Se sběratelstvím lidé mnohdy začínají už v dětství, pak je v mládí bavit přestane a často se k němu údajně vrací po čtyřicítce. Psychologové tvrdí, že vytvářením sbírky si tak člověk mnohdy vytváří pocit vlastní výjimečnosti, jedinečnosti a nezřídka tak získává naději, že po něm takzvaně něco zůstane. Což se může stát, ale také nemusí.

„Moje žena sbírala staré panenky. Ne, že bych to chápal, ale bral jsem to tak, že kdo si hraje, nezlobí. Ale když zemřela a synové a snachy chtěli její sbírku prodat v jakési internetové aukci, rozčilil jsem se. Nedovolil jsem to. Myslím, že manželce šlo o to, aby po ní něco zůstalo, že doufala, že třeba některá z vnuček jednou sbírku ocení. Tak jsem ji prodat nedovolil, všechny ty holky jsem si vzal sebou do domova seniorů a žiju si tu s nimi,“ vypráví jednadvadesátiletý Karel. „Někteří lidé se tomu smějí, uklízečka brblá, že je na nich moc prachu, některé pečovatelky je sem chodí obdivovat. Já teď říkám, že tady mám svůj harém, že mi chlapi mohou závidět. A kdykoli se na ně podívám, vzpomenu si na svou milou ženu a říkám si, že jsem ji vlastně mohl v její sběratelské vášni více podporovat,“ dodává.

Vratislava Hofmanová

Včera (29.8.) jsem si přečetl tento článek na Seznam zprávách a dovolil jsem si ho otisknout i v našem zpravodaji. Pánové, trocha zamyšlení, nejsme podobní....

Sbíráám.cz

adresa: Francouzská 9 (vchod Blanická 2) 120 00 Praha 2 - Vinohrady

e-mail: info@sbiram.cz

burda auction
aukční dům

Kontakty:

Tel.: +420 777 466 790

E-mail: info@burda-auction.com

Web: www.burda-auction.com

Adresa: **Dejvická 306/9, 160 00 Praha 6**

Provozní doba:

Pondělí a středa 9:00 - 12:00 | 13:00 - 17:00

ALFAFILA, s.r.o.

Václavské náměstí 28

pasáž U Stýblů (Alfa)

110 00 Praha 1

CZ – Česká republika

tel.: 224 235 457

<http://www.alfafila.cz>

CELINY – Zpravodaj Společnosti sběratelů celin při SČF je určen pro potřebu členů společnosti. Za původnost příspěvků a jejich obsah si odpovídá každý autor.

Jazyková úprava není prováděna.

Do čísla 3/2023 přispěli pánové: M.Hauzr, V.Hofmanová, J.Krátký, J.Pluner, M.Příkazský, J.Starec

Technická pomoc A.Náprstek – Filaso.

Předseda společnosti a korespondence: J.Starec, e-mail: hokat@seznam.cz

Zpravodaj rediguje: Ing. Jan Krátký, Hudečkova 2, 140 00 Praha 4, e-mail:

honzakratky1@gmail.com

Distributor: Ing.Milan Černík, P.O.Box 243, Praha 6, 160 41, e-mail:

icernik@volny.cz, 222951796

Hospodář: Ing. Pavel Švejnar, e-mail: pavelsvejnar@gmail.com

<http://www.celinari.cz>

Číslo účtu SSC je: **4228655319/0800.**

Do zprávy pro příjemce uvádějte, prosíme, vždy Vaše příjmení a jméno.

Jako Variabilní symbol uvádějte, prosíme, vždy číselný údaj, který najdete na adresním štítku zasláního Zpravodaje, uvedený na 2.adresním řádku.

Roční členský příspěvek pro členy s doručovací adresou v ČR činí 200,- CZK, pro členy s doručovací adresou mimo ČR činí 300,- CZK.

Uzávěrka čísla: 13.9.2023

c Společnost sběratelů celin SČF